

Notitie : Quicksan flora en fauna, incl. compensatieopgave NNB 'Sportpark RKVV Sint-Michielsgestel'

Datum : 30 november 2017
Opdrachtgever : RKVV Sint-Michielsgestel
Projectnummer : 211x09469
Opgesteld door :
Interne controle: :

In Sint-Michielsgestel zijn in de huidige situatie twee voetbalclubs aanwezig namelijk RKVV Sint-Michielsgestel en SCI. Vanwege een aantal redenen (vrijwilligers, kosten en teruglopend ledenaantal) is in 2016 besloten om beide clubs te laten fuseren. De twee clubs gaan vanaf medio juli 2018 één nieuwe club in Sint-Michielsgestel vormen. Sportpark Zegenwerp, het huidige sportpark van RKVV Sint-Michielsgestel, zal de thuisbasis worden van de nieuw te vormen club.

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. Ten behoeve van een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan, in de vorm van een Postzegelbestemmingsplan, voor de herstructurering van sportpark Zegenwerp te Sint-Michielsgestel, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quicksan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quicksan flora en fauna

In de quicksan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 11 oktober 2017 door een ecooloog van BRO² een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' is nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd middels de quickscanhulp.

Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied (Sportpark Zegenwerp) is gelegen aan de Esscheweg 5 te Sint-Michielsgestel. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied

² BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit 4 wedstrijdvelen en één trainingsveld. Het hoofdveld en een 2e veld zijn van kunstgras, de andere wedstrijdvelen en het trainingsveld zijn van natuurgras. De accommodatie beschikt over kleedruimtes, een kantine en een tribune. Op het sportpark is tevens een parkeerplaats aanwezig. Deze doet dienst als gezamenlijke parkeerplaats voor de voetbalclub en het naastgelegen zwembad.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 10 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Clubgebouw en ingang terrein.

Figuur 4. Groenstrook in midden plangebied, bomenrij aan rechterzijde wordt gekapt en bodembedekker wordt verwijderd.

Figuur 5. Clubgebouw waar rechtsvoor een deel aangebouwd wordt. De bomen voor het gebouw worden verwijderd.

Figuur 6. Bomen in zuiden, voornemen om te kappen

Figuur 7. Strook ligweide zwembad in zuidwesten plangebied, momenteel Natuurnetwerk.

Figuur 8. Bosschage in zuidwesten plangebied, onderdeel van Natuurnetwerk

Figuur 9. Oefenveldje, onderdeel van Natuurnetwerk

Figuur 10. Bomen in plangebied, voornemen om te kappen

Toekomstige situatie

De fusie van beide sportclubs leidt tot een grotere club met een groter ledenaantal, waardoor de aanwezige voorzieningen intensiever gaan worden gebruikt. De huidige voorzieningen kunnen niet voorzien in de gebruiksbehoefte van de te fuseren club. Derhalve zijn RKKV en SCI voornemens Sportpark Zegenwerp te herstructureren en daardoor het gebruik te kunnen intensiveren. In de toekomstige situatie zal het sportpark bestaan uit twee volwaardige kunstgrasvelden (groen omlijnd in figuur 11 en 12), drie volwaardige natuurgrasvelden (geel omlijnd in figuur 11 en 12) en een uitbreiding van het bestaande clubhuis (zie figuur 11 en 12). Voor de sportvelden geldt dat de twee meest noordelijk gelegen (kunst)grasvelden ongewijzigd blijven. Het trainingsveld, in figuur 11 omlijnd met een gele stippellijn wordt gewijzigd van een trainingsveld naar een volwaardig kunstgrasveld. Daarvoor wordt het huidige kunstgrasveld van voetbalclub SCI verplaatst naar het nieuwe sportpark Zegenwerp. De twee meest zuidelijk gelegen bestaande natuurgrasvelden komen daardoor ook anders te liggen om deze als volwaardig speelveld te kunnen blijven gebruiken (in figuur 12). De uitbreiding van het clubhuis bestaat verder uit circa 220 m² en wordt ingezet als extra kleedlokalen.

Figuur 11. Huidige situatie plangebied.

Figuur 12. Toekomstige situatie plangebied.

Ten behoeve van de fusering zullen in het zuidwesten een strook ligweide, bosschage, deel van een parkeerplaats en enkele bomen worden verwijderd om het verplaatsen van een voetbalveld te kunnen realiseren. Ten noorden hiervan wordt een trapveldje, bosschage en een bomenrij verwijderd om de uitbreiding van een voetbalveld mogelijk te maken. Aan de zuidzijde van het clubgebouw zal een deel aangebouwd worden. Hiervoor zullen twee bomen en wat lage begroeiing worden verwijderd.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.10 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en

dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooral nog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Aan het clubgebouw wordt een deel aangebouwd. Ter plaatse hiervan zijn echter geen geschikte toegangsmogelijkheden voor vogels aanwezig. Hierdoor kunnen broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de (te kappen) opgaande beplanting binnen en rond het plangebied bevinden zich tevens geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil. Wel kunnen hier mogelijk "algemene" soorten als merel, roodborst, heggenmus, zwartkop, winterkoning, grasmus, tijaftaf en houtduif tot broeden komen.

Subconclusie

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij de uitvoeringsfase van de voorgenomen plannen kunnen wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten als geldt dat, indien het verwijderen van het groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis.

In de zuidzijde van het clubgebouw, waar een stuk aangebouwd zal worden, is een opening aanwezig die toegang geeft naar een geschikte verblijfplaats (figuur 13). Afhankelijk van de uit te voeren ingrepen wordt nader bepaald of de werkzaamheden invloed zullen hebben op de aanwezige potentiële verblijfplaats. De te kappen bomen bezitten niet over geschikte verblijfplaatsen als hollen of loshangend schors. Een enkel aanwezig hol was te ondiep om als verblijfplaats voor vleermuizen te fungeren (Figuur 14). Ook is er geen sprake van het aantasten van (essentieel) foerageergebied en/of vliegroutes. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. In de beoogde toekomstige situatie zal het plangebied nog steeds geschikt zijn als foerageergebied. De rij te kappen bomen vormt een lijnvormig landschapselement. Tien meter ten noorden hiervan staat echter nog een rij bomen die wel beschikbaar zal blijven. In de plannen worden er geen aanpassingen gemaakt aan de aanwezige verlichting.

Subconclusie

Afhankelijk van aard van de uit te voeren ingrepen aan het gebouw dient nader te worden bepaald of er mogelijk sprake van (potentiële) aantasting van een vaste rust- of verblijfplaats is. Met betrekking tot vliegroutes en foerageerhabitat zal er geen (essentieel) gebied verdwijnen.

Figuur 13. Geschikte opening voor vleermuizen

Figuur 14. Aanwezig hol in boom, loopt niet door.

Grondgebonden zoogdieren

De bosschages in het plangebied vormen geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als konijn, egel, huisspitsmuis, rosse woelmuis en bosmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet (jaarrond) vrijgestelde soorten eekhoorn, hermelijn, bunzing, wezel, steenmarter en das voor. Binnen het plangebied zijn tevens geen nesten of sporen van de eekhoorn aangetroffen. Er zijn geen holen of nesten in de grond of in de bomen aangetroffen die zouden kunnen dienen als schuil- of nestplaats voor bunzing, hermelijn, wezel of steenmarter. Het terrein kan wel deel van het foerageergebied van deze soorten uitmaken. In de directe omgeving van het plangebied is das aanwezig. De afrastering van het sportpark is in overleg met de gemeente ingegraven, waardoor de dassen de sportvelden niet als leef- en/of foerageergebied kunnen gebruiken. De nieuwe omrastering zal ook weer aan deze voorwaarde voldoen. Op de zonneweide van het zwembad, wat onderdeel zal worden van het sportpark, zijn enkele wroetsporen van de das gevonden. Dit geeft aan dat het grasveld onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van de das. Aangezien in de toekomstige situatie dit gebied niet meer bereikt kan worden betreft het hier een afname van het foerageergebied. Het betreft hier echter een klein stuk grasland. In de directe ruime omgeving is ruim voldoende foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de directe omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van reptielen. In de ruimere omgeving zijn waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis en hazelworm. De waarnemingen van hazelworm hebben allen betrekking op het gebied De Geelders tussen Boxtel en Schijndel. Ook de waarnemingen van levendbarende hagedis hebben vooral betrekking op de Geelders, maar ook enkele losse waarnemingen in het buitengebied ten zuidwesten en zuidoosten van Sint Michielsgestel. Dit betreffen wel meer als natuur ingerichte gebieden. Het plangebied zelf biedt geen geschikt habitat voor deze soort. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Bij ruimtelijke ontwikkeling geldt voor deze soorten een provinciale vrijstelling. Binnen het plangebied kan een dergelijke soort worden aangetroffen.

Volgens de verspreidingsgegevens is in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde poolkikker bekend. Het plangebied bevat echter geen oppervlaktewater, en ook in de directe omgeving is geen geschikt voortplantingswater aanwezig. Binnen het plangebied is ook geen geschikt landhabitat aanwezig, waardoor de aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten.

Subconclusie

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Subconclusie

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten vlinders of libellen. Al deze soorten hebben echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, wat in het plangebied niet aanwezig is. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als kleine wolfsmelk, wilde weitaar en kluwenklokje. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien de huidige staat van het plangebied (sportpark) zijn deze hier niet te verwachten. Tijdens het veldbezoek zijn daarbij ook geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Vlijmens ven, Moerputten en Bossche Broek", bevindt zich op circa 4 kilometer afstand ten noordwesten van het projectgebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Gezien de afstand en de aard van de ontwikkeling (fusering van twee sportclubs en herstructurering van het te behouden sportpark binnen Sint Michelsgestel) zal het Natura 2000-gebied redelijkerwijs geen negatieve effecten ondervinden van de plannen. Het netto verkeersbewegingen binnen Sint Michelsgestel zal doordat er sprake is van een fusering gelijk blijven. Vervolgonderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000, wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

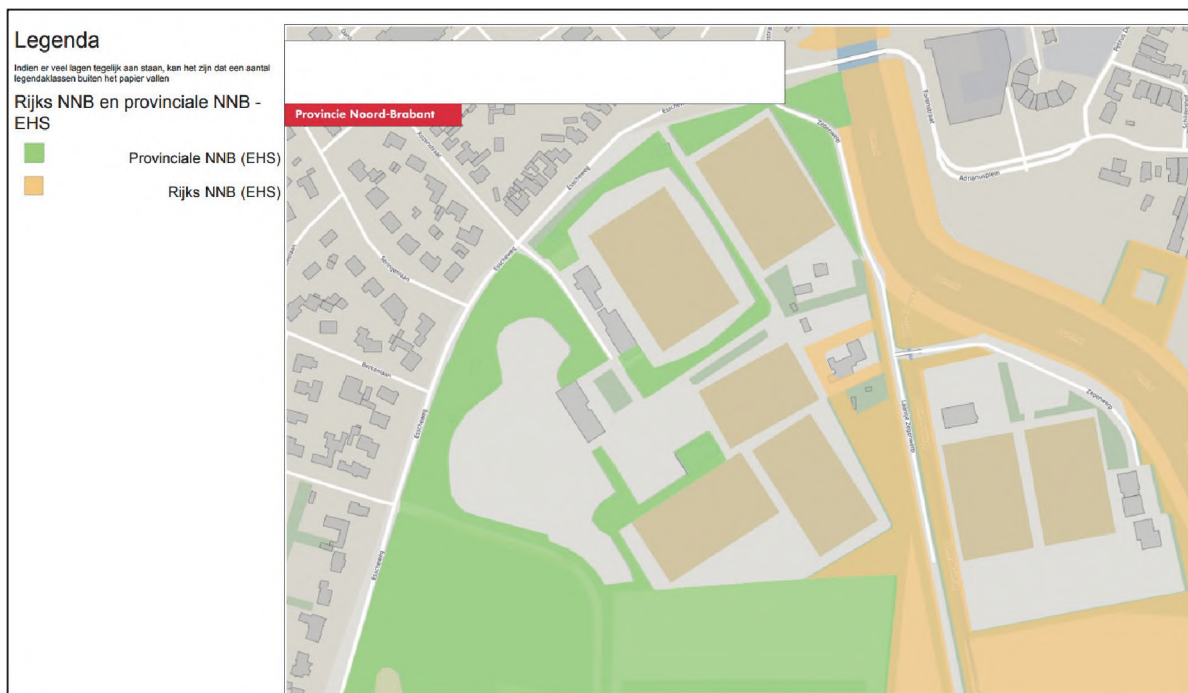
Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. De provinciale groenstructuur is ruimtelijk vastgelegd in de ruimtelijke verordening van Noord-Brabant. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Binnen en rond het plangebied zijn delen van het Natuurnetwerk Brabant aanwezig (zie figuur 13). In de Verordening ruimte is aangegeven dat op die plaatsen in principe geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn. In de Verordening ruimte zijn vier uitzonderingen opgenomen om nieuwe ontwikkelingen toch toe te staan.

Deze vier uitzonderingen luiden als volgt:

- op basis van ecologische redenen;
- op basis van het 'nee, tenzij' principe;
- op basis van een kleinschalige ingreep;
- op basis van de saldobenadering.

Figuur 13. Ligging Natuurnetwerk Brabant ten opzichte van het Sportpark

1. Op basis van ecologische redenen

De achterliggende gedachte bij deze uitzondering is dat de herbegrenzing uitgevoerd wordt vanuit verbetering van de natuur. In veel gevallen is voor deze uitzondering geen sprake van een ruimtelijke ontwikkeling, maar een verbetering van de kwaliteit en werking van het NNB. Om dat in deze casus het uitgangspunt een ruimtelijke ontwikkeling is, kan van deze uitzondering waarschijnlijk geen gebruik worden gemaakt.

2. op basis van het 'nee, tenzij' principe

Bij deze uitzondering dient sprake te zijn van een groot openbaar belang, er zijn geen alternatieve locaties voor handen en er is geen mogelijkheid om de inbreuk te voorkomen. De fusie van de twee sportclubs is in bepaalde mate van openbaar belang maar er zal in dit kader geen gebruik van kunnen worden gemaakt.

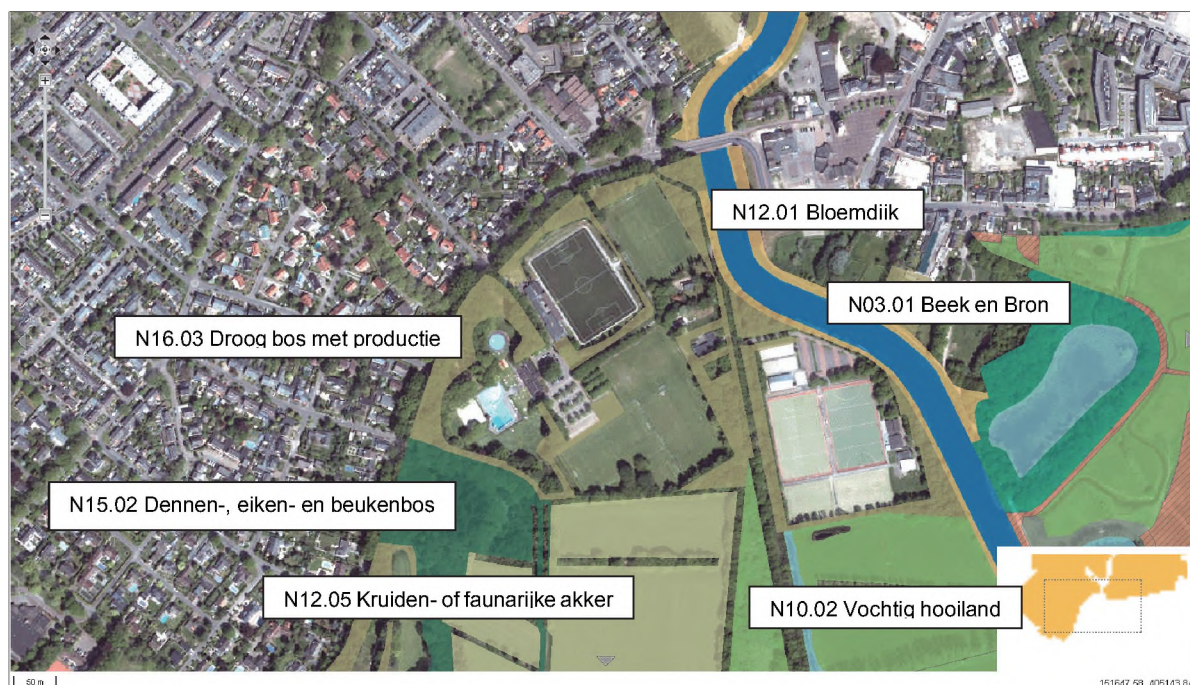
3. op basis van een kleinschalige ingreep

Hiervan kan sprake zijn wanneer is aangetoond dat de ontwikkeling leidt tot een beperkte aantasting van het huidige NNB, maar in zijn geheel tot een kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de NNB als geheel leidt. Deze uitzonderingsregel komt in aanmerking voor deze casus.

4. op basis van de saldobenadering

Hiervan kan sprake zijn wanneer een combinatie van onderling samenhangende plannen, projecten of handelingen waarvan één of enkele afzonderlijk een negatief effect hebben op het NNB, maar waarvan de gecombineerde uitvoering als geheel leidt tot een verbetering van de kwaliteit of kwantiteit van het NNB als geheel. In feite gaat dit om een groter gebied en dient een visie als onderlegger voor deze uitzondering. De provincie wordt bij de visievorming reeds betrokken. In dit geval kan hiervan geen gebruik worden gemaakt omdat het een beperkt gebied is en het plan gebaseerd is op één ontwikkeling.

De NNB-delen binnen het plangebied die worden verwijderd en/of komen te vervallen hebben volgens het Natuurbeheerplan 2018 (zowel de Beheertypenkaart als de Ambitiekaart) allen het natuurbeheertype N16.03 Droog bos met productie (zie figuur 14). De omliggende natuurbeheertypen zijn eveneens in figuur 14 weergegeven.

Figuur 14. Natuurbeheertypen binnen en nabij het plangebied

Het beheertype droog bos bestaat uit uiteenlopende, veelal aangeplante, boomopstanden. In tegenstelling tot dennen-, eiken- en beukenbossen zonder productie is hetzij het doel van de beplanting houtoogst, ofwel exoten zijn dominant op meer dan 20% van de oppervlakte van het betreffende bosgebied. Op armere bodems worden de bossen gedomineerd door dennen, eiken en beuken van gematigde hoogte. Op de wat rijkere bodems is er een hogere groei mogelijk van beuk, douglas, lariks en spar. De structuur is vaak relatief eenvoudig. Oudere bossen of bossen grenzend aan oude bospercelen kunnen een hoge natuurwaarde hebben, vooral als ze een gevarieerde structuur hebben met een hoog aandeel zware bomen en dood hout. Variatie in het bos door de aanwezigheid van bijvoorbeeld open plekken, dood hout, gemengd bos en een goed ontwikkelde bosrand is van belang voor diverse faunagroepen zoals broedvogels, dagvlinders en zoogdieren.

De NNB-delen binnen het sportpark betreffen voornamelijk aangeplante bomen langs de sportvelden, met uitzondering van de bomen tussen het sportpark en de Esscheweg. Volgens de website toptijdreis van het kadaster was de bomenstructuur hier ook al voor de komst van sportvelden, omstreeks 1967, al aanwezig. De overige bomen zijn van na 1967. Daar de bomen rond “dagelijks” in gebruik zijnde sportvelden zijn gelegen en langs een drukke doorgaande weg, bieden de bomen weinig tot geen geschikt broedhabitat voor aan dit natuurtype gerelateerde (vogel)soorten als appelvink, boomleeuwerik, fluiter, geelgors, groene specht, keep, kleine bonte specht, middelste bonte specht, raaf, wespandief, wielewaal en zwarte specht. Verder is het plangebied (in overleg met Brabants Landschap) bijna geheel omrasterd tegen de das, waardoor de stukjes grasveld die binnen de NNB-vallen niet tot nauwelijks van waarde kunnen zijn voor grondgebonden zoogdieren als de das. De NNB-delen binnen het plangebied zullen vooral gebruikt worden door vleermuizen om te foerageren. Door het verwijderen (een

deel) van de bomen worden echter geen essentiële foerageerroutes onderbroken. Ook is er geen sprake van versnippering van het NNB ter plaatse.

Mede het hier een beperkte aantasting van het NNB betreft waarbij de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk en de functionaliteit waarvoor het NNB is bedoeld niet in het geding komt, heeft de provincie Noord-Brabant aangegeven dat in dit geval sprake is van een kleinschalige ingreep (artikel 5.5*). Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om onder voorwaarde de herstructurering te realiseren. Daarvoor is het wel noodzakelijk om de natuur te compenseren. De natuurcompensatie vanuit het NNB kan op twee manieren plaatsvinden, fysiek of financieel. Met betrekking tot de fysieke compensatie dient deze plaats te vinden op een plek binnen de NNB of binnen een gebied dat is aangewezen als ecologische verbindingszone die nog niet als zodanig is ingericht en functioneert.

5.5 Wijziging van de begrenzing op verzoek bij kleinschalige ingrepen

1. Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant op verzoek van de gemeente wijzigen ten behoeve van een individuele, kleinschalige ingreep.
2. Een verzoek om wijziging van de begrenzing, als bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van een bestemmingsplan waaruit blijkt dat:
 - a. de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant in het desbetreffende gebied;
 - b. de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;
 - c. de voorgestelde ingreep is onderbouwd met een afweging van alternatieven;
 - d. de voorgestelde ingreep vergezeld gaat van zodanige maatregelen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;
 - e. de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen en de monitoring daarvan zijn verzekerd;
 - f. wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken bedoeld in artikel 5.6 (compensatieregels).
3. Artikel 3.2 (kwaliteitsverbetering van het landschap) is niet van toepassing op een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid.
4. Op een verzoek als bedoeld in het eerste lid is artikel 38.5 (procedure grenswijziging op verzoek) van toepassing.

5.6 Compensatie

1. De op grond van de verordening verplichte compensatie vindt, naar keuze, plaats door:
 - a. fysieke compensatie, overeenkomstig artikel 5.7;
 - b. financiële compensatie, overeenkomstig artikel 5.8.
2. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur, conform de volgende indeling:
 - a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
 - b. tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak;
 - c. tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak;
 - d. bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk;
 - e. bij verstoring van natuur: maatwerk.

5.7 Aanvullende regels voor fysieke compensatie

1. De fysieke compensatie vindt plaats in:
 - a. de niet gerealiseerde delen van het Natuur Netwerk Brabant;
 - b. de niet gerealiseerde ecologische verbindingzones.
2. In afwijking van het eerste lid kan fysieke compensatie ook plaatsvinden in, aansluitend op of nabij het aangetaste gebied indien een wijziging van de begrenzing plaatsvindt met toepassing van de saldobenadering als bedoeld in artikel 5.4.
3. Een bestemmingsplan als bedoeld in de artikel 5.1, zesde lid, artikel 5.3, tweede lid, artikel 5.4, tweede lid en artikel 5.5, tweede lid, borgt de uitvoering van de compensatie;
4. De toelichting bij een bestemmingsplan als bedoeld in het derde lid bevat een verantwoording over:
 - a. de omvang van het netto verlies aan ecologische waarden en kenmerken en op welke locatie dat optreedt;
 - b. de locatie waar en de wijze waarop het netto verlies, genoemd onder a, wordt gecompenseerd;
 - c. de kwaliteit en kwantiteit van de compensatie;
 - d. de termijn van uitvoering;
 - e. de inhoud en realisatie van de voorgenomen mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. het reguliere- en ontwikkelingsbeheer.
5. De uitvoering van de fysieke compensatie wordt binnen drie jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan als bedoeld in het derde lid afgerond.
6. In aanvulling op het vijfde lid, wordt indien sprake is van een aantasting van bedreigde soorten of hun leefgebied, de uitvoering van de compensatie in ieder geval afgerond op het moment dat de aantasting daadwerkelijk start.
7. In afwijking van het vijfde lid, kan indien er sprake is van een omvangrijke en zware compensatieverplichting, de uitvoering van de compensatie een termijn van maximaal tien jaar bedragen, gerekend vanaf het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan.

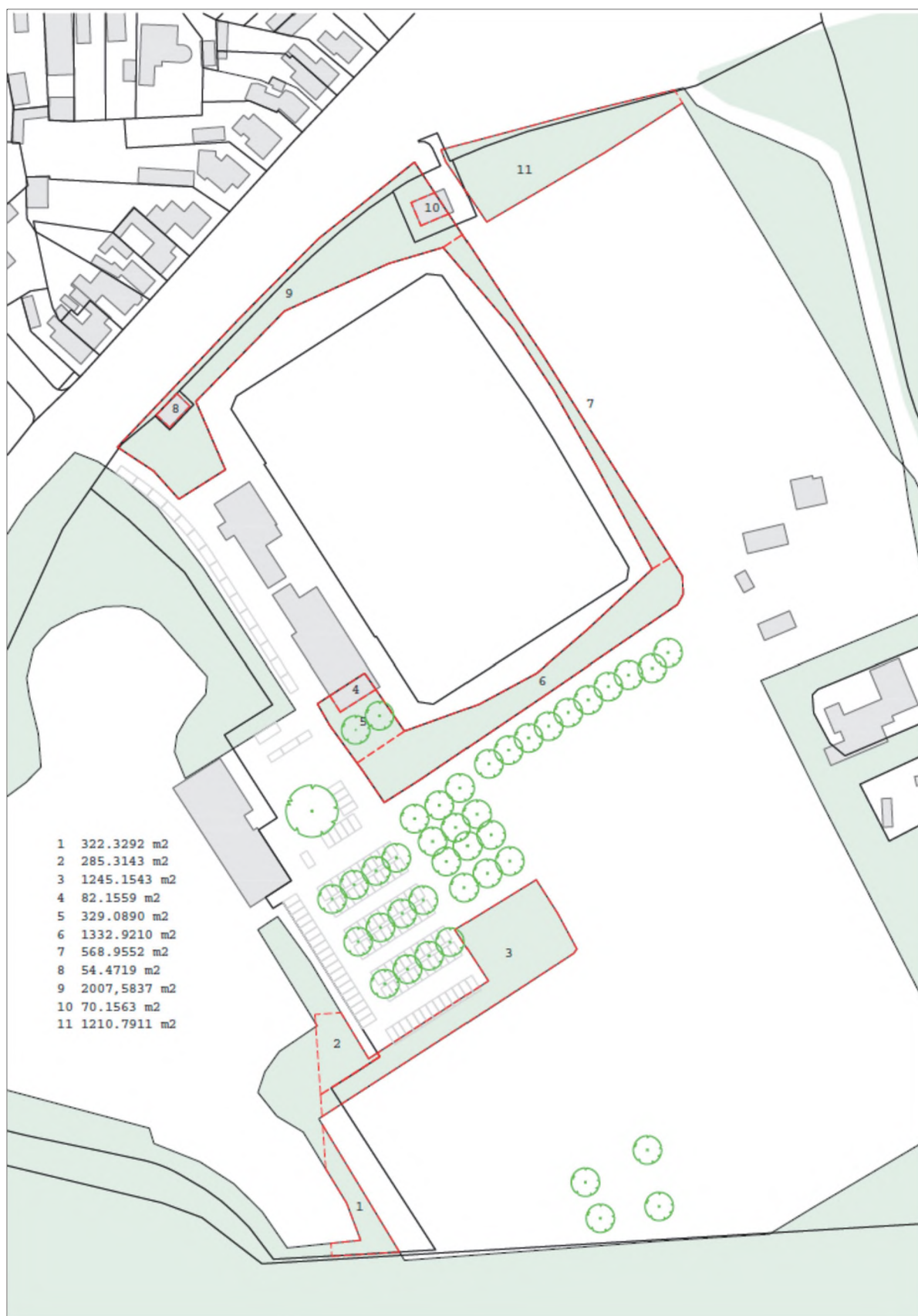
5.8 Aanvullende regels voor financiële compensatie

1. De financiële compensatie wordt bepaald op grond van de omvang van de compensatieverplichting overeenkomstig artikel 5.6, tweede lid, en omvat de volgende kostenelementen:
 - a. kosten voor de planontwikkeling en planuitvoering;
 - b. kosten van de aanschaf van vervangende grond;
 - c. kosten van de basisinrichting;
 - d. kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
2. De financiële compensatie wordt uiterlijk zes weken na de vaststelling van het bestemmingsplan gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de geformuleerde compensatietaakstelling.
3. Gedeputeerde Staten stellen jaarlijks een rapportage vast waarin:
 - a. verantwoording wordt gegeven over de bestedingen uit het compensatiefonds van het afgelopen jaar;
 - b. een prioritering wordt gegeven aan de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant voor het toekomstige jaar.

Compensatieopgave

Afhankelijk van welke delen het daadwerkelijk noodzakelijk wordt geacht dat de NNB wordt herbergend. Daarnaast betreffen een aantal kleine oppervlakte in de huidige situatie bebouwing. Oftewel deze hebben geen ecologische waarde. In overleg met de provincie zal worden bepaald in hoeverre voor deze

onderdelen een compensatieplicht geldt of dat deze binnen de exclavering valt. Ditzelfde geldt eventueel ook voor het sportveldgedeelte. In figuur 15 zijn de (mogelijk) te herbegrenzen NNB-delen binnen het plangebied weergegeven. In tabel I zijn de bijhorende oppervlaktes en compensatiefactor weergegeven.

Figuur 15. NNB-onderdelen binnen het plangebied die (mogelijk) dienen te worden herbergensd

deelgebied	werkelijke oppervlakte	leeftijd NNB-deel (jaren)	specificatie	compensatiefactor	compensatieopgave
1	322,3292	0	gras	1,0000	322,3292
2	285,3143	25-100	bomen	1,6667	475,5238
3	1.245,1543	0	gras	1,0000	1245,1543
4	82,1559	0	gebouw	1,0000	82,1559
5	329,0890	25-100	bomen	1,6667	548,4817
6a	1.000,9210	25-100	bomen	1,6667	1668,2017
6b	332,0000	0	plantsoen	1,0000	332,0000
7	568,9552	25-100	bomen	1,6667	948,2587
8	54,4719	0	gebouw	1,0000	54,4719
9	2.007,58	25-100	bomen	1,6667	3345,9728
10	70,16	0	gebouw	1,0000	70,1563
11	1.210,7911	25-100	bomen	1,6667	2017,9852
Totaal m2	7.508,9219				11.110,6914

Ten behoeve van de herpositionering van de sportvelden en de aanbouw dienen in ieder geval de deelgebieden 1, 2, 4 en 5 te worden herbegrensd. Mogelijk dat ook deelgebied 3 noodzakelijk is, ook al blijft dit net als in de huidige situatie grasveld. Dit betreft een minimale compensatie van ca. 2.673 m2 (excl. exclavering van de bebouwing, deelgebied 4). Wanneer alle NNB binnen het plangebied wordt herbegrensd heeft men te maken met een compensatieopgave van 11.110,7 m2 (excl. exclavering van de bebouwing).

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Het plangebied is gelegen binnen het bestemmingsplan buitengebied, daarom is het onderdeel houtopstanden wel van toepassing en geldt er een compensatieplicht voor de te kappen bomen, omdat het deel uitmaakt van een groter bosareaal groter dan 10 are. Qua oppervlak kunnen de deelgebieden met bomen worden aangehouden. Hiervoor geldt geen toeslag.

Conclusies

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd. Voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient wel het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen.

- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient, om overtreding op voorhand te voorkomen, het bouwrijp maken van het terrein buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.
- Afhankelijk van de exacte uitvoering van de aanbouw is mogelijk vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen aan te orde.

- Voor das ruim voldoende foerageerhabitat in de omgeving aanwezig.
- Ten behoeve van binnen het plangebied (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Ten aanzien van NNB geldt er een compensatieopgave, afhankelijk van welke delen nu wel of niet komen te vervallen wordt opgave bepaald. Tevens geldt er een compensatieplicht voor de bomenkap. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden is gezien het gelijk blijven van het aantal verkeersbewegingen binnen Sint Michielsgestel niet aan de orde.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Afhankelijk van exacte invulling aanbouw mogelijk vervolgonderzoek	-
	Foerageerhabitat	Ja	Nee	-	-
	Vliegroutes	Ja	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	-
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Minimaal	Incidenteel mogelijk	Zorgplicht	-
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
--------------------	--------------------	-----------------------	----------------	------------------------------

Natura 2000	ca. 4 km	Nee	geen externe verstorende factoren	Aantal verkeersbewegingen blijft gelijk
Natuurnetwerk Nederland	Binnen plan-gebied	ja	Compensatieopgave nader bepalen	-
Houtopstanden	-	ja	Compensatieopgave nader bepalen	

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- [redacted] & [redacted] (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- [redacted], [redacted] & [redacted] 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- [redacted], [redacted] & [redacted] 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- www.brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)
- www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)